

İstanbul Barosu

İstanbul 40. Ağır Ceza Mahkemesi 2025/318 Esas Sayılı Dosyası

16 Mart 2026- 02 Nisan 2026

Dava Gözlem 2. Ön Raporu

03.04.2026

Raporun Amacı:

13.03.2026 tarihli raporda belirtilen amaç ve metodoloji çerçevesinde, savunma mesleğinin kurumsal temsilcisi ve hukuk devletinin temel güvencelerinden biri olan İstanbul Barosu kamusal sorumluluğu gereği, kamuoyunun yakından takip ettiği İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ilişkin İstanbul 40. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2025/318 Esas sayılı dosyası ile yürütülen ceza yargılamasını adil yargılanma hakkı ve temel hak ve özgürlükler bakımından izlemektedir. Esas rapor dava tamamlandığında hazırlanacak olmakla birlikte, görülen lüzum üzerine ön raporların hazırlanarak yargılama esnasında gerçekleşen ihlallerin kamuoyunun dikkatine sunulacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda işbu rapor hazırlanmış olup kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

Bağımsız ve Tarafsız Mahkeme İlkesi Bakımından Tespitler:

Bu çerçevede yapılan gözlemler sırasında, 13.03.2026 tarihli raporda tespit edilen aykırılıkların önemli ölçüde sürdüğü anlaşılmıştır. Mahkeme bu aşamada ağırlıklı olarak sadece sanık ve müdafilerin beyanlarını aldığı için, davanın yönetimine ilişkin tutumunu gözlemleyecek yeterince veri toplanamamıştır. Bununla birlikte, mahkemenin yargılamanın aleniyetine ilişkin verdiği kararlar ilgili bölüm altında değerlendirilecektir.

Silahların Eşitliği ve Çelişmeli Yargılama İlkesi Bakımından Tespitler:

Bu aşamada sanıkların delillere erişememe, haklarındaki iddiaların somutlaştırılmamış olması, iddia konusu suçla tutuklamaya esas olan suç arasındaki hukuki tasvirlerin farklılığı nedeniyle neye karşı savunma yapacaklarını bilemedikleri önemli birer sorun olarak tespit edilmiştir. Yine iddianamenin uzunluğu, cumhuriyet savcısının tutukluluğun devamına ilişkin olarak bireyselleştirilmiş değerlendirme yapmaması ve böylece sanıklar ile müdafilerin savunma üretmekte zorlanmaları, tutuklu sanıkların dijital delillere halen erişemiyor olmaları adil yargılanma hakkını önemli ölçüde zedelemektedir.

Susma Hakkı

Kimi sanık ve müdafilerin, soruşturma aşamasında psikolojik baskı altında ifade alındığına dair savunmaları, kişilerin hastaneye götürüleceği söylenerek cezaevinden çıkarılıp savcının huzuruna götürüldüğüne dair iddialar, etkin pişmanlıktan yararlanmak için ifade veren kişilerin bir takım avukatlar tarafından ziyaret edilerek buldukları zor durum nedeniyle ve

cezaevinden çıkma taahhüdüyle ifade vermeye zorlandıklarını beyan etmesi, itirafçı olmadıkları takdirde aile üyelerinin de tutuklanacağı şeklinde tehdit edildiklerini iddia etmeleri gibi hususlar adil yargılanma hakkının en önemli güvencelerinden olan kişinin kendisi veya yakınları aleyhine beyanda bulunmaya veya delil göstermeye zorlanamaması hakkı bakımından önemli bir sorun olarak tespit edilmiştir. Şu ana kadar dinlenen kişiler arasında soruşturma aşamasında verdikleri suçlayıcı beyanlarını mahkeme huzurunda geri alan kişilerin, kendilerine uygulandığını belirttiği muamele ve yöntemler bakımından da benzerlikler olduğu görülmüştür.

Yargılamanın Aleniliği İlkesi Bakımından Tespitler:

a- Yargılamanın Doğrudan Açıklığı Bakımından:

- 1- Bazı milletvekillerinin duruşma salonuna girişlerinin yasaklandığı görülmüştür. Ancak ceza muhakemesi hukukunda duruşmaya belirli kişilerin alınmaması konusunda bir yetki bulunmamaktadır. Bu bakımdan fiili uygulamanın yasayla öngörülme ilkesine açıkça aykırı olduğu tespit edilmiştir.
- 2- İzleyicilerin duruşma salonunun büyüklüğü nedeniyle kimi zaman konuşulanları takip etmekte zorlandığı görülmüştür.

b- Yargılamanın Dolaylı Açıklığı Bakımından:

- 1- Mahkemenin duruşma salonuna "Turkuaz Kart" olarak da bilinen basın kartına sahip gazetecileri alma eğiliminde olduğu fark edilmiştir. Önemli basın yayın kuruluşlarında dahi basın emekçilerinin, basın sigortası ile sigortalanmadıkları için bu kartı alamadıkları bilinmektedir. Öte yandan Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin 8 Mart 2000 tarih ve R (2000)7 numaralı tavsiye kararına göre gazeteci "*düzenli veyahut profesyonel olarak bilgi toplayan ve bunu kamuoyu ile kitle iletişim araçları vasıtasıyla paylaşan gerçek veya tüzel kişiyi*" ifade eder. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kişilerin gazeteci olup olmadığının değerlendirilmesinde bu tavsiye kararındaki tanımdan da hareket etmekte ve kişilerin gazeteci olup olmadığını değerlendirirken kişilerin mesleklerini değil, üstlendikleri görevi ele almaktadır. Bu bakımdan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, STK'ların, akademik araştırmacıların, blog yazarlarının ve sosyal medya kullanıcıların da gazeteci olarak kabul edilebileceğini açıkça belirtmiştir (AİHM, [BD] Magyar Helsinki Bizottság / Macaristan, B. No. 18030/11, T. 08/11/2016 , §168). Açıklanan nedenlerle duruşma salonuna girişin sınırlandırılması AİHM'in gazeteciliğe ilişkin içtihadına aykırılık oluşturmaktadır.
- 2- Duruşmada görüntü almak ve sanıklara arada soru sormak gibi yasakların sürdüğü, böylece gazetecilerin mesleki faaliyetlerini sürdürmelerinin önemli ölçüde sınırlandırıldığı anlaşılmıştır.

- 3- Yaşananları gözlemlemek açısından ise duruşma salonuna alınan gazetecilerin salonun en uzak köşesine yerleştirildikleri, projeksiyona yansımayan sanıkları yalnızca arkalarından görebildikleri, avukatları göremedikleri, mahkeme heyetinin yüzünü göremedikleri, priz dahi olmadığı için bilgisayarlarını gün boyu süren duruşmalarda kullanmakta zorlandıkları anlaşılmıştır. Bu kapsamda gazeteciler mahkemeye dilekçe sunmak istemiş, ancak dilekçeleri ve mahkeme heyeti ile görüşme talepleri yanıtız kalmıştır. Ardından yine gazeteciler destek istemek için İstanbul Barosu'na dilekçe ile başvurmuştur.

02.04.2026 tarihinde gazetecilerin avukatların olduğu bölüme kabul edildikleri, mahkeme heyetine birkaç metre de olsa yaklaşabildikleri tespit edilmiştir. Öte yandan basına yansıyan bilgilere göre¹; salonda heyet ile izleyiciler arasındaki mesafenin yaklaşık 100 metre uzunluğa sahip olduğu düşünüldüğünde bu değişiklik duruşmanın basın tarafından takip edilmesinde önemli bir fark yaratmamıştır. Bunun yanında, 2 Nisan günü basının avukatlara ayrılan bölüme alınmasıyla birlikte prizlere erişebildikleri görülmüştür.

Resim 1: Duruşma Salonunun Fotoğrafi²

¹ Yeni Şafak, Sanıklar Silivri'ye yer altından girecek, T. 28.05.2013, "Uzunluğu ve genişliği ile dikkat çeken salonda izleyici bölümü salonun bir ucunda, mahkeme heyetinin kürsüsü ise salonun diğer ucunda yer alıyor. Aradaki yaklaşık 100 metrelik mesafe nedeniyle izleyicilerin heyetin bulunduğu bölümü çıplak gözle görmesi neredeyse mümkün değil. Basın mensupları için izleyici bölümünden 30 sandalye ayrıldı...", Çevrimiçi Erişim: <https://www.yenisafak.com/gundem/saniklar-silivriye-yer-altindan-girecek-525417> E. T.: 03.04.2026.

² Marmara Açık Ceza İnfaz Kurumu İnternet Sitesi, <https://marmaraacik.adalet.gov.tr/durusma-salonu#resimac-4>

- 4- Canlı yayımla görevli personel ve gazetecilerin ise duruşma salonuna hiçbir şekilde alınmadıkları, bu nedenle tuvalet ihtiyaçlarını gideremedikleri, kendilerine gösterilen yerin açık alan olması sebebiyle hava koşullarından etkilendikleri, yine gösterilen yerin yanı başında devam eden inşaat nedeniyle görevli oldukları uzun saatler boyunca ses, toz ve koku kirliliğine maruz kaldıkları alanda gözlemlenerek kendilerinden dinlenilmiştir.

Masumiyet Karinesi İlkesi Bakımından Tespitler:

Masumiyet karinesi ilkesi bakımından 13.03.2026 tarihli raporda belirtilen ihlallerin sürdüğü tespit edilmiştir. Yine paylaşılan SEGBİS tutanaklarına da yansıdığı üzere farklı iddiaların “İddia 1, İddia 2” vb. yerine “Eylem 1, Eylem 2” vb. şekilde başlıklandırılması, henüz hakkında kesinleşmiş mahkumiyet hükmü bulunmayan iddiaların somut vakalarımız gibi anlaşılması açısından sorunlu bulunmuştur.

Savunma Hakları ve Asgari Usul Güvenceleri Bakımından Tespitler:

- a- **Suçlamalardan Haberdar Edilme ve Delillere Erişim:** 13.03.2026 tarihli raporda tespit edilen suçlamaların kişilere özgülünmüş olmaması ve dijital delillere erişim sorunlarının sürdüğüne ilişkin iddialar devam etmektedir. Bu konudaki açıklamalar için *‘Silahların Eşitliği ve Çelişmeli Yargılama İlkesi Bakımından Tespitler’* başlıklı bölüme bakınız.
- b- **Savunma Hazırlamak İçin Yeterli Zaman ve İmkân:** Her ay yapılması gereken tutukluluk incelemesinin 3 güne sıkıştırıldığı, bu nedenle tutukluluğa ilişkin avukatlara her sanık için 15’er dakika süre verileceğinin belirtildiği, sanıklara söz verilmediği ve buna ilişkin itirazların İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu hariç olmak üzere kabul görmediği, 90 kişinin beyanını 3 günde almak yönündeki çaba nedeniyle duruşmaların yaklaşık 12 saat sürdüğü, yalnızca 2 yahut 3 kez ara verildiği, bu nedenle sanıkların yorulduğu, acıktığı, temel ihtiyaçlarını gidermekte zorlandığı, böylece savunmalarını hazırlayabilme ve gerçekleştirebilme bakımından güçlük yaşadığı tespit edilmiştir. Duruşma devam ettiği için duruşma zaptının avukatlar tarafından görülemediği, diğer mahkemelerde kurulu olan monitörlerin bu salonda olmadığı, sistem tarafından tutulan kayıtların ise gecikmeli olarak yüklendiği ve şu ana kadar sadece 09-10-11-12-17 ve 18 Mart tarihli günlere ilişkin beyanların dökümünün avukatlarla paylaşıldığı anlaşılmıştır.
- c- **Müdafi Yardımından Yararlanma Hakkı:** Gözlemler sırasında sanıkların duruşma salonunun ortasında yoğun jandarma personeli arasında konumlandırıldığı, müdafilerin müvekkillerini dahi göremedikleri, aralarında iletişim kuramadıkları, yalnızca aralarda duruşma salonu boşaltılırken jandarmaların var olduğu ortamda birbirlerine seslenerek

savunmalarını hazırlamaya çalıştıkları tespit edilmiştir. Yine duruşma salonundaki mevcut güvenlik kameralarına ek olarak avukatların arkasında yer alan duvara avukatların notlarını, bilgisayar ekranını görecektir şekilde yeni siyah renkli güvenlik kameralarının eklendiğini gözlemleyen sanık müdafileri bu uygulamaya yönelik itirazlarını mahkemeye sunmuşlardır. Bu tip uygulamalar adil yargılanma hakkının en önemli güvencelerinden olan savunma hakkını zedeleyecek niteliktedir.

Ön Değerlendirme ve İzleme Süreci

İstanbul Barosu tarafından yürütülen dava izleme faaliyeti sürmekte olup, yargılamanın ilerleyen aşamaları tarafsız gözlemcilerle izlenmeye devam edecektir. Bu 2. ön rapor da, yapılan gözlemlere dayanmakta olup nihai bir değerlendirme niteliği taşımamaktadır. Yargılamanın tüm aşamalarının tamamlanmasının ardından elde edilen veriler bütüncül biçimde analiz edilerek daha kapsamlı bir rapor kamuoyu ile paylaşılacaktır.

İstanbul Barosu, savunma mesleğinin kurumsal temsilcisi olarak söz konusu yargılamayı izlemeye devam edecek ve gözlemlerini kamuoyu ile paylaşmayı sürdürecektir.